

Unge i fritidsjob

Regler og gode råd

Arbejds miljø i industrien

bfa-i.dk

Denne vejledning er udgivet af BFA Industri, der er arbejdsmarkedets fælles forum for arbejdsmiljø i industrien.

Indholdet er udtryk for parternes fælles holdning til emnet.

Vejledningen er søgt dækkende for industrien, men der kan være forhold i virksomheden som gør, at virksomheden bør kontakte rådgiver eller Arbejdstilsynet.

Arbejdstilsynet har haft BFA-Vejledningen til gennemsyn og finder, at indhold, herunder tekst og billeder, der knytter sig til arbejdsmiljøforhold, opfylder de krav, der følger af arbejdsmiljølovgivningen. Arbejdstilsynet har alene vurderet vejledningen, som den foreligger og gør opmærksom på, at der kan være arbejdsmiljøproblemstillinger og -krav, der ikke er behandlet i vejledningen.

Arbejdstilsynet har gennemgået vejledningen i overensstemmelse med regler og praksis.

Denne og andre publikationer, som omhandler et godt og sikkert arbejdsmiljø, findes også i elektronisk form på BFA Industris hjemmeside www.bfa-i.dk.

Materialerne kan også fås i trykt udgave ved henvendelse til BFA Industri eller til egne organisationer.

bfa-i.dk

Layout: fru nielsens tegnestue

Tryk: Dystan & Rosenberg ApS

Oplag: 500 ekspl.

Juni 2026

ISBN 978-87-94489-48-5

Tryksag
5041 0504

Indhold

Hvad skal I være opmærksomme på som virksomhed	6
Hvad skal virksomheden forholde sig til trin for trin	9
Arbejdstid, pauser, hvileperiode og ferie	11
Arbejdsopgaver for de unge	13
Forbudte opgaver	14
Skabe sikre arbejdsforhold	16
Arbejdspladsvurdering – APV	18
Introduktion og modtagelse af de unge	20
Instruktion og oplæring	22
Buddy	24
Opsyn og tilsyn med de unge og deres arbejdsmiljø	25
Arbejdsmiljøorganisationens (AMO) og tillidsrepræsentantens rolle	26

Indledning

De særlige arbejdsmiljøhensyn i forhold til unge

Unge er særligt udsatte for at komme ud for arbejds-skader, da de har mindre erfaring og manglende bevidsthed om risici. Der skal derfor tages særlige arbejdsmiljøhensyn til de påvirkninger, de unge kan blive udsat for.

Denne vejledning omhandler de forhold og regler, som virksomheden skal være opmærksom på, når man beskæftiger unge fritidsjobbere, som er fyldt 13 år, men er under 18 år, og som stadig er omfattet af undervisningspligten. Den handler ikke om lærlinge, trainees, unge i juniormesterlære eller elever i erhvervspraktik.

Undervisningspligten ophører 31. juli ved afslutningen af undervisningen på 9. klassetrin. Undervisningspligten ophører dog senest den 31. juli i det kalenderår, hvor barnet fylder 17 år.

Børn under 13 år må ikke beskæftiges med eller ved arbejde.

Formålet med vejledningen

Denne vejledning har til formål at hjælpe virksomhederne i industrien til at give de unge en sikker og sund arbejdspraksis fra start.

Den giver et samlet overblik over de særlige regler i arbejdsmiljøet, som virksomhederne skal overholde og den giver praktiske anvisninger på, hvordan det gribes an.

Vejledningens målgruppe

Ledere og arbejdsmiljøorganisationer på virksomheder indenfor industrien, som beskæftiger undervisningspligtige unge, eller som overvejer at gøre det.

Denne vejledning har til formål at hjælpe virksomhederne i industrien til at give de unge en sikker og sund arbejdspraksis fra start.

Hvad skal I være opmærksomme på som virksomhed

Der er en række forhold, man skal være opmærksom på som arbejdsgiver, hvis man har ansat fritidsjobbere i den undervisningspligtige alder. Man kan godt beskæftige de unge med en lang række lettere opgaver på virksomheden.

De forskellige forhold man skal forholde sig til er gennemgået kort her, men beskrevet nøjere i vejledningen.

Arbejdsopgaver

Når I vælger de arbejdsopgaver, som de unge skal lave, skal I sørge for at få dem tilrettelagt så de unge kan udføre dem sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt.

Risici

Man skal vurdere, om der er nogle særlige risici forbundet med det arbejde, de unge skal lave samt finde tiltag til at imødegå risiciene. Hvis risiciene ikke kan undgås, er det ikke forsvarligt at lade de unge udføre arbejdet.

De unge skal have en grundig instruktion til de enkelte arbejdsopgaver med særligt fokus på, hvordan de udføres, så de unge ikke kommer til skade eller bliver syge.

Arbejdstid

Man skal sørge for, at de unge ikke arbejder for mange timer, så de kan passe deres skolegang. Unge som er 13-14 år eller omfattet af undervisningspligten må ikke arbejde mere end 2 timer på skoledage og 7 timer på andre dage end skoledage. Unge, som er fyldt 15 år, men som stadig er omfattet af undervisningspligten, må ikke arbejde mere end 8 timer på andre dage end skoledage. De unge må ikke arbejde mellem kl. 20.00 og kl. 06.00.

Besked til forældre

Man skal underrette den unges forældre eller væрге om ansættelsen. Underretningen skal indeholde oplysninger om arbejdstiden, arbejdsopgaverne og eventuelle risici forbundet med arbejdet samt, hvad virksomheden har gjort for at forebygge skader.

Introduktion

Ved jobstart er det vigtigt at tage godt imod de unge. Giv en god og tryk jobstart gennem en tilrettelagt introduktion, der bl.a. omfatter præsentation af virksomheden og dens ansatte samt en rundgang.

Instruktion og oplæring

De unge skal have en grundig instruktion til de enkelte arbejdsopgaver med særligt fokus på, hvordan de udføres, så de unge ikke kommer til skade eller bliver syge. Husk, at unge typisk har sværere ved at vurdere, hvad der kan være farligt end de erfarne voksne.

Tilsyn

Man skal sikre, at der føres tilsyn med de unges arbejde – det skal gøres af voksne og kompetente personer, som er fyldt 18 år. Hyppigheden af tilsynet planlægges afhængigt af jobbets art og risici samt de unges modenhed, erfaringer og kompetencer.

I forbindelse med introduktion til virksomheden og instruktion og oplæring af de unge til de enkelte arbejdsopgaver er det godt at læne sig op ad skriftlige materialer og skemaer, så man er sikker på at komme omkring alt relevant. Informationen bør altid ske mundtligt og i dialog, så man kan sikre sig, at de unge har forstået informationen.

Følg løbende op på, om arbejdet og udførelsen sker som aftalt og få rettet ind, hvis det ikke er tilfældet.

En ung kan være mere usikker end en voksen, så gør det klart for de unge, at det altid er i orden at stille spørgsmål – hellere ét spørgsmål for meget og der findes ingen dumme spørgsmål.

Man skal være opmærksom på, at nogle unge vil have behov for hyppig dialog og opfølgning, mens andre vil have mindre behov.

Hvor kan man finde mere?

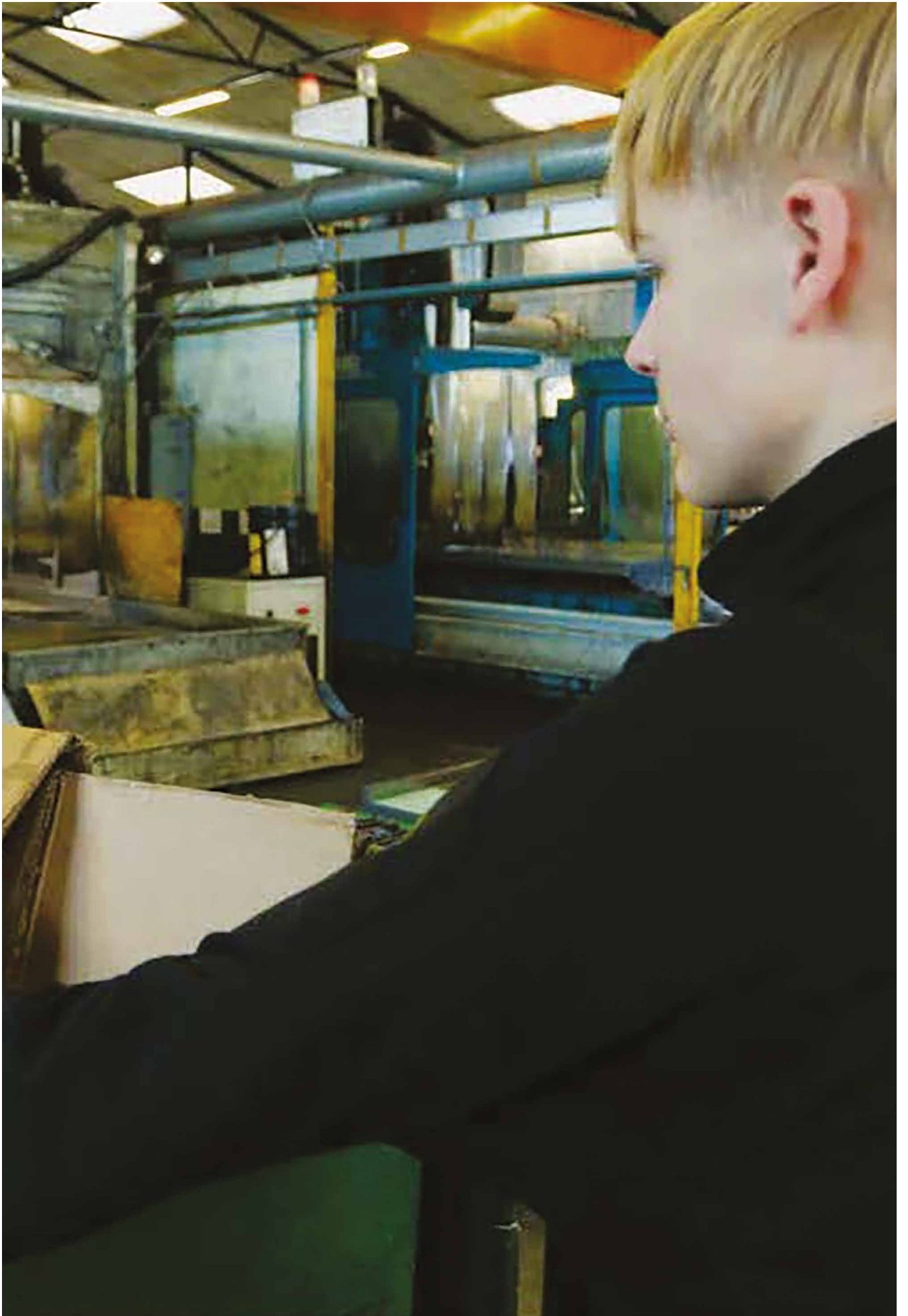
En lang række af de regler, som gennemgås i vejledningen, fremgår af Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 1713 om unges arbejde, som man kan finde på [Retsinformation.dk](https://www.retsinformation.dk).

Hvad skal virksomheden forholde sig til trin for trin

Som hjælp til at komme igennem relevante overvejelser og forberedelserne ved ansættelsen, kan man følge nedenstående tjekliste. De enkelte punkter gennemgås i vejledningen.

Tjekliste: Ansættelse af ung fritidsjobber.

Ansættelse af:			Skema sidst revideret:	
Emne	Bemærkninger	Ansvarlig	Tidsfrist	Udført
Arbejdsopgaver den unge skal udføre				
Risikovurdering af arbejdsopgaverne og arbejdspladsvurdering (APV)				
Daglig arbejdstid (Har den unge anden beskæftigelse?)				
Underretning af forældrene				
Udpegning af "Buddy"				
Udarbejde introduktionsprogram				
Nødvendig instruktion og oplæring for at udføre arbejdsopgaverne				
Plan for systematisk opfølgning og tilsyn				

Arbejdstid, pauser, hvileperiode og ferie

13 til 14-årige må arbejde	15 til 17-årige må arbejde
2 timer om dagen på skoledage	2 timer om dagen på skoledage
7 timer om dagen på andre dage end skoledage	8 timer om dagen på andre dage end skoledage
12 timer om ugen på uger med en eller flere skoledage	12 timer om ugen på uger med en eller flere skoledage
35 timer om ugen i uger, hvor der er helt skolefri	40 timer om ugen i uger, hvor der er helt skolefri

Derudover gælder det, at:

- arbejdstiden skal lægges sammen, hvis den unge arbejder for flere arbejdsgivere. I forbindelse med ansættelsen skal man derfor spørge de unge, om de har anden beskæftigelse.

Pauser og hvileperiode

Hvis den daglige arbejdstid overstiger 4,5 timer, skal den unge have en pause på mindst 30 minutter. Pausen må ikke placeres ved arbejdsdagens begyndelse eller ved afslutning.

De unge skal have en sammenhængende hvileperiode på mindst 14 sammenhængende timer inden for hver periode på 24 timer. Det betyder, at fra det tidspunkt hvorfra arbejdstiden slutter, skal der gives 14 timers sammenhængende hvil, når man regner 24 timer tilbage.

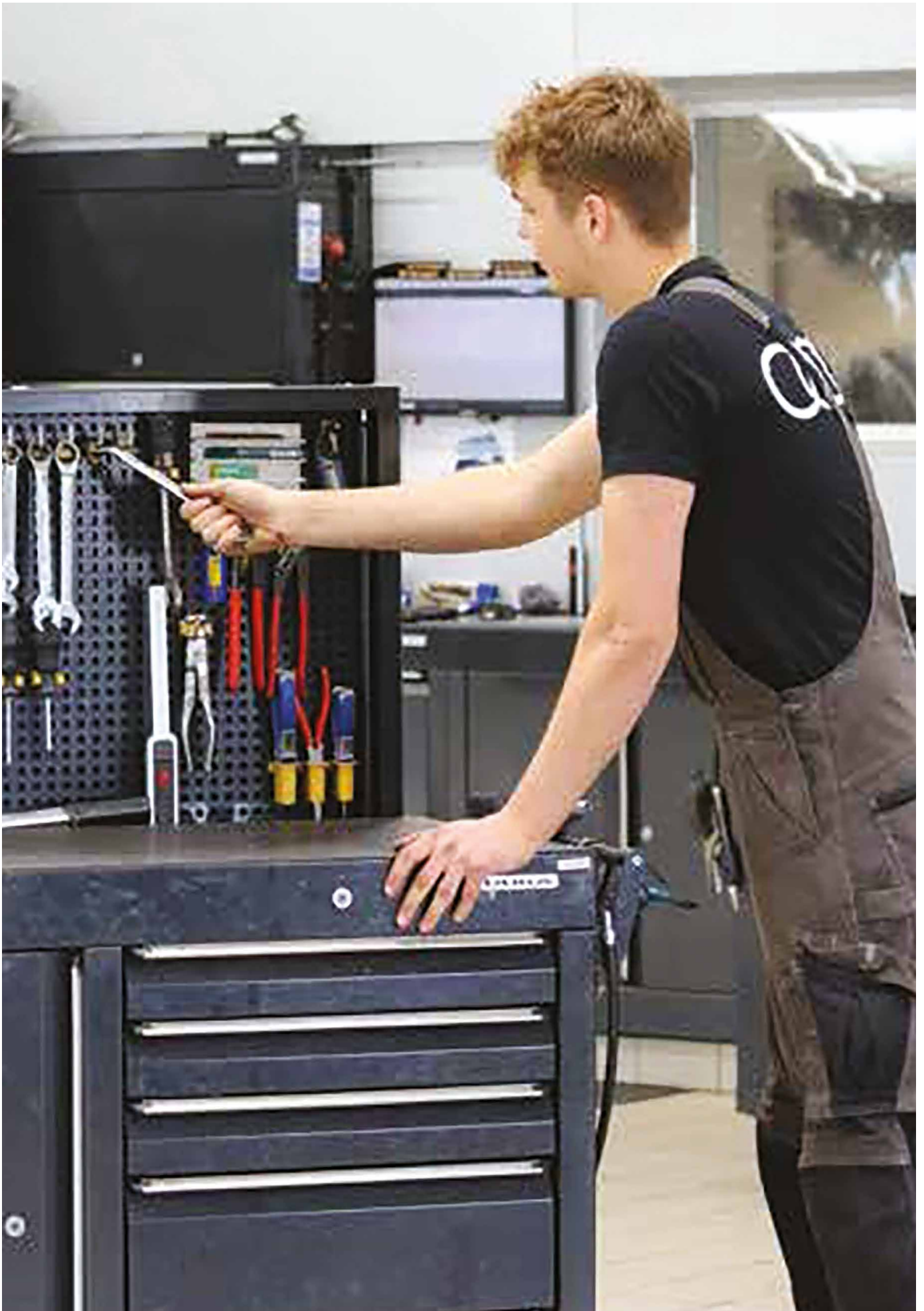
De unge må ikke arbejde i tidsrummet fra kl. 20 .00 til kl. 06.00.

De unge skal have 2 sammenhængende fridøgn inden for hver periode på 7 døgn. Heraf skal ét fridøgn normalt omfatte søndag. Hvis de 2 fridøgn

ikke kan placeres i sammenhæng, skal det ene fridøgn lægges i umiddelbar tilknytning til en daglig hvileperiode.

Ferie

De unge skal have mulighed for at holde ferie i løbet af skolesommerferien.

Arbejdsopgaver for de unge

Unge, som er 13-14 år eller som er omfattet af undervisningspligten må kun udføre lettere arbejde, som de kan udføre sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt.

Indenfor industrien drejer det sig om:

- Lettere arbejde med opsætning, modtagelse, sortering, optælling, kontrol, dokumentering, prismærkning samt pakning af varer, materialer, emballage og lignende opgaver.
- Lettere manuel montering, dog ikke lodning og svejsning.
- Lettere smøringsarbejde med ufarlige produkter og malearbejde, dog ikke sprøjtemaling.
- Lettere manuelt arbejde, såsom ilægning og pakning i poser, kuverter, æsker og kasser, kontrol og pudsning af færdige produkter samt lignende opgaver.
- Lettere kontorarbejde, lettere tasteopgaver, lettere programmering samt lignende opgaver.
- Lettere arbejde med at udvikle, formidle, filme, tage billeder, redigere og lignende opgaver.
- Lettere servicearbejde ifm. afholdelse af events og konferencer og lignende opgaver.
- Lettere arbejde som medhjælper under instruktion af en svend, mester eller lignende.

- Lettere rengøring, oprydning og borddækning
- Lettere manuel montering, dog ikke lodning og svejsning
- Lettere malerarbejde (ikke færemærkede produkter)
- Lettere manuelt arbejde, som ilægning i poser, kuverter og æsker, kontrol og pudsning af færdige produkter samt håndtering af rent vasketøj
- Lettere lugning og renholdelse af grønne områder
- Lettere renholdelse af udenomsarealer
- Lettere opgaver i virksomhedens kontor, omklædningsrum og lignende

Forbudte opgaver

Kemiske stoffer og materialer

De unge må ikke arbejde med eller udsættes for stoffer og materialer der:

- er livsfarlige eller giftige
- giver svære forbrændinger
- er brandfarlige
- er eksplosive
- kan give organskader
- kan give allergi eller astma
- kan fremkalde kræft
- kan give genetiske defekter
- kan give fosterskader eller skade forplantningsevnen

Det gælder både produkter, hvor det fremgår af etikettens faremærkning og det gælder arbejdsprocesser som er omfattet af kræftbekendtgørelsen fx svejsning.

De unge må gerne arbejde ved lukkede systemer, som indeholder de stoffer og materialer som er nævnt ovenfor.

Se BFA Industri vejledning om kemisk risikovurdering, (bfa-i.dk).

Forbudte opgaver indenfor industrien

Indenfor Industrien må unge ikke udføre følgende arbejde eller arbejder der er lige så farligt:

- hvor der er risiko for ned- eller sammenstyrtning. Risikoen skal forhindres på anden måde end med personlige værnemidler
- i omgivelser med ekstremt høje eller lave temperaturer.
- i sundhedsskadelig støj eller vibrationer
- ved maskinstyret akkordarbejde
- hvor de bliver udsat for ioniserende stråling
- under højt lufttryk, f.eks. i trykkamre eller ved dykkerarbejde
- hvor der er fare for kvælning i iltfattig omgivelser
- hvor der er fare for eksplosion, medmindre personsikring er forhindret gennem tekniske foranstaltninger
- med opgaver, hvor der indgår flydende eller opløste gasser under tryk
- med fyrværkeri eller sprængstoffer
- hvor der er risiko for højspændingsstød
- arbejde med trykanlæg.

Sundhedsfare

Alvorlig sundhedsfare

Brandfarlig

Ætsende

Eksplodiv

Brandnærende

Akut giftigt

Gasser under tryk

Forholdsregler ved fritidsjobberes manuelle håndtering

- Ved løft af tunge byrder, må der tages særligt hensyn til den unges alder og fysik, at løftet foretages tæt ved kroppen, og at byrdevægten i videst muligt omfang ikke overstiger 12 kg. Under tilsvarende hensyn skal det i enkelttilfælde tilstræbes, at der ikke foretages løft af byrder op til 25 kg. Hvis byrden bæres over afstand, skal der ske en forholdsmæssig reduktion i byrdevægten.
- Hvis unge manuelt udfører skub eller træk, må der tages særligt hensyn til den unges alder og fysik, og det skal sikres, at den samlede belastning ikke udgør en sikkerheds- og sundhedsmæssig risiko, og arbejdet skal foregå således, at den kraft, der skal præsteres ved igangsætning eller transport er lav.
- Arbejde, der indebærer krav om kontinuerlig manuel håndtering, som er kraftbetonet eller af ensartet fysisk belastende karakter, skal begrænses til korte perioder, og der skal tages særligt hensyn til den unges alder og fysik.

- Unødige fysiske belastninger og uhensigtsmæssige arbejdsstillinger og bevægelser skal undgås.

Andre risici

Der vil være andre risici, som man skal beskytte de unge imod. Det kan f.eks. være:

- Risiko ved håndtering af affald i form af stik og skæreskader
- Intern færdsel, hvor der kan være fare for at blive ramt af køretøjer
- Høreskadende støj
- Risiko for fald- og snubleulykker

Alle relevante forhold fra jeres virksomhed, der vil berøre de unge, skal risikovurderes og løses, inden de unge arbejder.

Skabe sikre arbejdsforhold

Risikovurdering

En risikovurdering er en kortlægning og vurdering af de risici og farlige situationer, som den unge kan møde på jeres virksomhed. Formålet med risikovurderingen er, at man på en systematisk måde vurderer de risici, de unge kan møde samt beslutter, hvilke tiltag der skal iværksættes for at beskytte de unge. Man vurderer både risikoen før og efter eventuelle tiltag. Nedenfor er vist et eksempel på, hvordan en risikovurdering kan gennemføres.

Jeres risikovurdering skal omfatte de risici som de unge kan blive udsat for, samtidig med at I tager hensyn til:

- den enkelte unges manglende erfaring, uddannelse og evne til at kunne erkende og undgå risici
- den unges fysiske og psykiske kapacitet til at udføre arbejdet forsvarligt
- at den unge endnu ikke er fuldt udviklet.

Derudover skal jeres risikovurdering omfatte de fysiske, biologiske, kemiske samt psykosociale påvirkninger, som kan påvirke dem både på kort og langt sigt.

Det omfatter også:

- omgivelserne ved arbejdets udførelse
- de ulykkesrisici der er ved arbejdet med de tekniske hjælpemidler, anlæg og arbejdsprocesser som de unge arbejder med eller ved.

Risikovurdering ved arbejde med maskiner, værktøj og udstyr

I skal inddrage:

De farlige egenskaber ved det tekniske hjælpemiddel, anlægget eller arbejdsprocessen, herunder at de unge ikke kan komme i kontakt med de bevægelige og bearbejdende dele under drift.

De forebyggende foranstaltninger, der er truffet eller skal træffes, for at de pågældende tekniske hjælpemidler, anlæg eller arbejdsprocesser kan betjenes forsvarligt af den unge.

Kemisk risikovurdering for de unges arbejde

Alle virksomheder der arbejder med kemiske stoffer, materialer og arbejdsprocesser hvor der dannes farlige kemiske stoffer eller materialer skal gennemføre en kemisk risikovurdering.

BFA Industris vejledning om kemisk risikovurdering gennemgår kravene og indeholder gode råd.

Når I beskæftiger unge skal I også tage højde for deres erfaring, uddannelse, evne til opmærksomhed og bevidsthed om risici og sikkerhed og deres fysiske og psykiske kapacitet til at håndtere de kemiske stoffer, materialer og arbejdsprocesser.

Det omfatter også:

- omgivelserne ved arbejdets udførelse
- de ulykkesrisici der er ved arbejdet med eller udsættelse for de kemiske stoffer og materialer som de unge arbejder med eller ved.

Risikovurderingen er, at man på en systematisk måde vurderer de risici, de unge kan møde samt beslutter, hvilke tiltag der skal iværksættes for at beskytte de unge.

Man risikovurderer ud fra:

- Sandsynligheden for at der sker en ulykke eller en skade
- Konsekvensen, hvis det sker

Riskovurdering		Sandsynlighed		
		Usandsynligt	Sandsynligt	Meget sandsynligt
KONSEKVENSS	Alvorlig tilskadekomst			
	Tilskadekomst			
	Mindre tilskadekomst			

Afhængig af om vurderingen bliver rød, gul eller grøn gælder det at,

- Arbejdet kan udføres
- Tiltag inden arbejdet kan udføres
- Arbejdet kan ikke udføres

Jobfunktion: Ung fritidsjobber		Udført af: Arbejdsmiljørepræsentant				Dato:				
Risikobeskrivelse:		Risikovurdering			Forebyggende tiltag:	Vurdering efter tiltag				
		Sandsynlighed				Sandsynlighed				
Skære sig på skarpe genstande i affald	KONSEKVENSS				Instruktion om, at der udleveres og anvendes kost, skovl og skære- og stik-faste arbejdshandsker under hele arbejdet.	KONSEKVENSS				
			X							
								X		
Komme til skade under transport med palleløfter	KONSEKVENSS				Instruktion og oplæring om korrekt anvendelse af palleløfter	KONSEKVENSS				
			X					X		
Få rygskaade ved tunge løft	KONSEKVENSS		X		Introduktion om løfte-grænse på 12 kg. Løfteteknik og brug af palleløfter til transport af affaldscontainer	KONSEKVENSS				
								X		
Blive påkørt af kørende truck	KONSEKVENSS		X		Instruktion om kun at færdes i afmærkede gangarealer samt orientere sig og se blå markeringslys på gulv fra truck.	KONSEKVENSS				
								X		

Eksempel på forebyggende tiltag på nogle konstaterede risici ved rengøring på værksted.

Arbejdspladsvurdering – APV

Risikovurderingen hænger sammen med jeres arbejdspladsvurdering (APV). De forhold, I finder gule eller røde i risikovurderingen skal være løst, inden den unge begynder arbejdet og indeholdt i jeres APV.

Der findes en lang række værktøjer og velfungerende metoder til arbejdspladsvurderinger med tilhørende skemaer. Når det gælder unge, kan det anbefales at anvende den udarbejdede APV-tjekliste om unges arbejde (For unge, som er undervisningspligtige) fra Ung med Job.

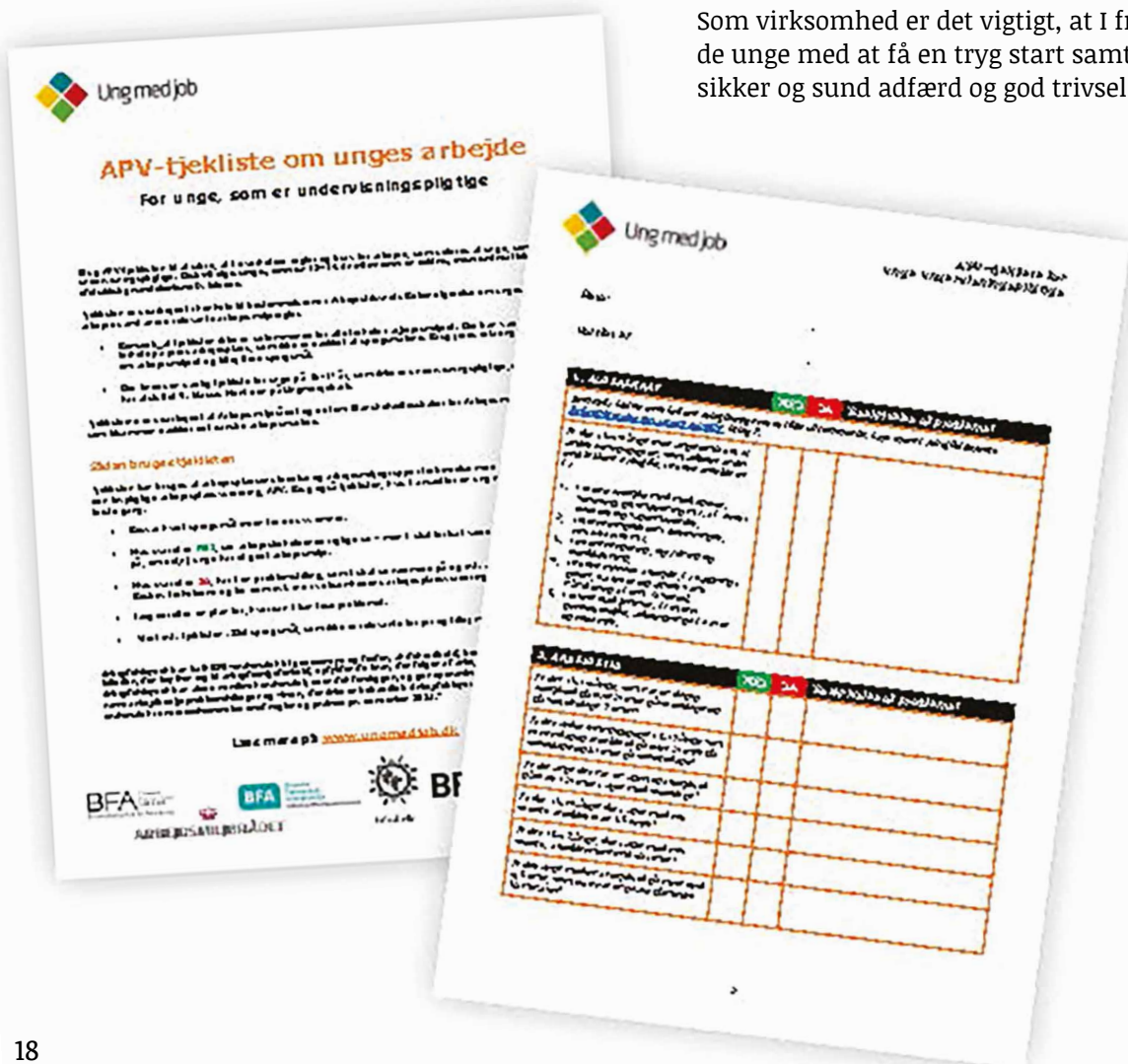
Ungmedjob.dk – Bliv klogere på unges arbejdsmiljø

Nu har vi set på de forudsætninger der er for at ansætte undervisningspligtige unge. Hvad de må arbejde med, hvornår de må arbejde og, hvordan man risikovurderer deres arbejdsopgaver.

Næste del af vejledningen omhandler de forhold, man skal være opmærksom på i forbindelse med de unges start på virksomheden og deres nye funktion på en arbejdsplads.

Den unge kommer sandsynligvis ud i sit første fritidsjob og er ude på ukendt område. Unge er særligt udsatte for at komme ud for arbejdsskader.

Som virksomhed er det vigtigt, at I fra dag ét hjælper de unge med at få en tryk start samt sørger for en sikker og sund adfærd og god trivsel.

Introduktion og modtagelse af de unge

Introduktion og modtagelse til virksomheden omhandler de forhold, der er forbundet med at begynde i et nyt job på en virksomhed og skal gennemføres som det allerførste ved jobstart på virksomheden.

Tag godt imod de unge gennem en veltilrettelagt introduktion og gør det klart, at I vil undgå skader for enhver pris. I skal selv være rollemodeller, men skal også tydeliggøre, at I forventer, at de unge tilegner sig en sikker og sund adfærd.

Lav en fast procedure og tidsplan for den information de unge skal igennem i introduktionsforløbet, så det sikres, at alle nødvendige informationer bliver gennemgået systematisk.

Vurder, ud fra de unges faglige og personlige kompetencer, erfaring og fysik, om der er opgaver, de ikke skal løse, eller om det kræver, at de skal have særlig instruktion og oplæring. Gør det også klart, at I ikke forventer et højt tempo og 100 % kvalitet med det samme. Det kan hjælpe de unge til ikke at tage unødige chancer – en god forventningsafstemning.

Introduktion indeholder emner som for eksempel:

- Velkomst ved leder
- Arbejdsopgaver og arbejdstid
- Arbejdsmiljøorganisation og arbejdsmiljørepræsentant
- Tillidsrepræsentant
- Præsentation for kontaktperson eller Buddy
- Rundgang på virksomheden
- Beredskabsplan, flugtveje og førstehjælp
- Præsentation af kolleger
- Velfærdsforanstaltninger (kantine, toiletter, bad...)
- Introduktion til personalehåndbog og arbejdsmiljøhåndbog
- Virksomhedens holdning til- og retningslinjer for arbejdsmiljø
- Sikker adfærd
- Registrering af risici, nærvæd ulykker og ulykker
- Omgangstone og trivsel

Tjekliste til introduktion og modtagelse

Emne	Ansvarlig	Tidsfrist	Udført
Velkomst ved leder			
Arbejdsopgaver			
Arbejdstid			
Arbejds miljøorganisation og arbejds miljørepræsentant			
Tillidsrepræsentant			
Præsentation for "Buddy"			
Rundgang på virksomheden			
Velfærdsforanstaltninger (kantine, toiletter, bad...)			
Beredskabsplan, flugtveje og lignende			
Præsentation af kolleger			
Personalehåndbog			
Arbejds miljøhåndbog			
Sikker adfærd og sikkerhedsregler			
Arbejdspladsvurdering (APV)			
Psykisk arbejds miljø, trivsel og omgangstone			
Registrering af risici, nærvæd ulykker og ulykker			

Instruktion og oplæring

For en ung vil alt være nyt, og det gælder også forhold omkring sikkerhed og arbejdsmiljø. Som virksomhed skal I sikre, at de unge får grundig oplæring og instruktion i opgaverne, så de kan udføre dem sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt.

De sikkerhedsforanstaltninger, som de unge skal anvende under arbejdet skal indgå i instruktionen og oplæringen og I skal sørge for at de unge er fortrolige med de anvisninger der fremgår af brugsanvisninger og sikkerhedsdatablade på kemiske produkter og tekniske hjælpemidler.

En systematisk og grundig instruktion og oplæring med fokus på arbejdsmiljø giver bedre sikkerhed, og den unge bliver hurtigere i stand til at udføre sine arbejdsopgaver korrekt og begår færre fejl.

Alle relevante emner og områder, der vedrører den unges arbejdssted, arbejdsprocesser og arbejdsopgaver skal være indeholdt i instruktionen, så den unge kan udføre sit arbejde uden at komme til skade eller blive syg.

En systematisk og grundig instruktion og oplæring med fokus på arbejdsmiljø giver bedre sikkerhed, og den unge bliver hurtigere i stand til at udføre sine arbejdsopgaver korrekt og begår færre fejl.

De unge skal oplyses om arbejdsmiljøforhold og faremomenter i relation til opgaverne:

- Værnemidler, der skal anvendes, f.eks. høreværn, handsker og sikkerhedssko.
- Undgå tunge løft – løfteteknik og tekniske hjælpemidler, f.eks. palleløftere.
- Stoffer og materialer (kemi, og sundhedsfare fra processer, f.eks. svejsning og maling).
- Orden og ryddelighed.
- Håndtering af affald.
- Skarpe genstande.
- Fald og snublen.
- Adskillelse af kørende og gående færdsel – hvor skal de færdes?

Der skal også gives en instruktion til den konkrete arbejdsopgave, f.eks. anvendelse af palleløfter:

- Der skal anvendes handsker og sikkerhedssko.
- Maksimal last 250 kg.
- Virkemåde af betjeningshåndtag - løft/ sænke, køre og bremsefunktion.
- Når palleløfteren ikke er i brug, skal gaflerne være i laveste position, og den skal være bremset.
- Den skal stilles i afmærket område efter brug.
- Den må ikke bruges til at transportere mennesker – ikke løbehjul!

Tjekliste til oplæring og instruktion

Oplysning og instruktion til:	Udføres af:	Sidst revideret:
Fritidsjobber	Jens Jensen – Buddy	11-01-2026
Emne	Bemærkninger	Udført
Arbejdsområdet – afgrænsning	Ingen arbejde indenfor de gule opmærkninger på gulvet – blive i gangarealer.	
Værnemidler, f.eks. høreværn, handsker, sikkerhedssko	Sikkerhedssko og de blå skærefaste handsker.	
Tekniske hjælpemidler, f.eks. palleløftere	Ved transport af affaldscontainer anvendes palleløfter.	
Kemi – hvilke produkter	Kun de produkter som er nævnt i instruktionen.	
Orden og ryddelighed	Gulve holdes ryddede for affald, emballage. Spild dækkes med kattegrus.	
Affaldshåndtering	Affald bortskaffes til containere ved lagerbygning. Sortering efter skiltning på containerne.	
Skarpe genstande	Der kan være skarpe genstande i affaldet. Håndter aldrig uden skærefaste handsker.	
Fald og snublen	Gangveje og køreveje holdes frie for affald, emballage, emner og spild.	
Intern færdsel, kørende og gående	Gå kun i markerede gangarealer. Hold respektafstand til truck – se blåt lys omkring truck.	
Arbejde med maskiner	Udfør kun de opgaver som der er instrueret i.	
Mekanisk drevne håndværktøjer	Arbejd kun med de værktøjer der er instrueret i.	

Buddy

Det skal altid være erfarne og kompetente medarbejdere over 18 år, der giver de unge instruktion i det arbejde de skal udføre samt de tilhørende arbejdsmiljøforhold. Det kan f.eks. udføres af, eller med involvering af arbejdsmiljørepræsentanten for området samt tilknyttet Buddy, der har viden og erfaring på området. De unge vil have forskellige forudsætninger og udover deres alder, kan der være andre forhold som, f.eks. mental, fysisk, sproglig eller kulturel baggrund, der gør, at der skal tages særlige hensyn i forbindelse med instruktion og oplæring. Det er vigtigt, at de voksne har en fornemmelse og forståelse for de unge, så man kan være sikker på, at formidlingen sker på en måde, de unge forstår.

Instruktionen til den unge bør altid ske mundtligt, da man her vil kunne se og høre, om den unge har forstået budskabet eller om der er spørgsmål.

Instruktionen til den unge bør altid ske mundtligt, da man her vil kunne se og høre, om den unge har forstået budskabet eller om der er spørgsmål.

Opsyn og tilsyn med de unge og deres arbejdsmiljø

Efter de unge har gennemgået og forstået instruktion om sikkerhed og arbejdsmiljø og er blevet fortrolige med deres arbejdsopgaver, skal der fortsat føres løbende effektivt tilsyn der er tilpasset arbejdets art og som også omfatter de unges udførelse af arbejdet og deres sikkerhedsadfærd.

Hvis arbejdet ikke udføres efter den givne instruktion, skal der gribes ind og forholdet rettes, f.eks. hvis krævede personlige værnemidler ikke anvendes. Her er det vigtigt at få talt med de unge om, hvad der er årsagen til afvigelsen fra det aftalte, så de korrekte korrigerende handlinger kan iværksættes.

De unge må aldrig udføre alenearbejde. Det betyder at der skal være en voksen med fornøden indsigt og kompetencer i arbejdet i nærheden, som kan udføre effektivt tilsyn og som den unge kan få hurtig og effektiv hjælp af bl.a. om brug af maskiner, værktøj og andre tekniske hjælpemidler.

Det skal også give den unge mulighed for at få hurtig og effektiv hjælp, fx ved arbejde med tekniske hjælpemidler.

Hvis den unge arbejder i isolerede områder, hvor der ikke er almindelig færden, skal den unge arbejde sammen med en person, der er fyldt 18 år og har fornøden indsigt i arbejdets art, og som er fysisk til stede. Det samme gælder, hvis der er risiko for psykisk eller fysisk vold.

Det er vigtigt, at både ledelsen, arbejdsmiljørepræsentanterne, Buddy og de voksne kolleger er gode rollemodeller og sammen støtter op om opgaven med tilsyn og hjælper de unge på rette vej.

Der skal i starten være "konstant" opsyn med den unge, men afhængig af modenhed, og hvor god indlæringen har været, kan frekvensen af tilsynet ned sættes. Vigtigt er, at i igennem opfølgning med dialog og nysgerrig tilgang får vendt, om der er spørgsmål til arbejdsmiljøet, misforståelser eller forslag til forbedringer. Giv en konstruktiv feedback løbende, så den unge føler sig involveret.

Hvis den unge sættes til en opgave, der ikke er rutineopgave, skal der efter fornyet instruktion igen være skærpet tilsyn en periode.

Arbejdsmiljøorganisationens (AMO) og tillidsrepræsentantens rolle

AMO skal inddrages i planlægning, gennemførelse og kontrol af sikkerheds- og sundhedsmæssige forhold vedrørende de unges arbejde.

De skal inddrages i fastlæggelsen af hvilke arbejdsopgaver de unge kan varetage, inden arbejdet begynder. De medvirker i udarbejdelse af risikovurderinger og arbejdspladsvurdering for de unges arbejdsopgaver, ligesom AMO kontrollerer, at der gives effektiv instruktion og oplæring der passer til den unges behov og at der føres effektivt tilsyn med arbejdet.

AMO holder jævnligt kontakt til de unge og kontrollerer, at der udføres tilsyn og opfølgning samt, at de unges arbejde udføres forsvarligt og i overensstemmelse med givne instruktioner.

På arbejdspladser, der ikke har en AMO skal de ansatte inddrages. Opgaverne kan varetages af tillidsrepræsentanten.

Skabe sikker adfærd

Virksomhedens ledelse, arbejdsmiljørepræsentanter, Buddy og andre medarbejdere skal være gode rollemodeller for de unge – gennem en sikker og sund adfærd skal de vise de unge, hvordan arbejdet udføres for at være forsvarligt.

– Være det gode eksempel!

De unge skal lære, at oplever de afvigelser, fra det de har lært eller ser nye risici, er det vigtigt at stoppe op og give besked til deres leder, arbejdsmiljørepræsentant, Buddy eller kollega, så der kan tages hånd om problemet og findes en sikker og sund løsning.

Øvrige henvisninger

- Ungmedjob.dk

BFA Industri vejledninger om:

- Sikre Maskiner
- Sikkerhed ved service og reparation
- Kemisk risikovurdering
- Introduktion, instruktion, oplæring og tilsyn

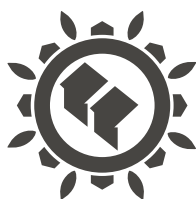
CO-industri
www.co-industri.dk
Tlf. 3363 8000

Dansk Industri
Dansk Industri
www.di.dk
Tlf. 3377 3377

Lederne
www.lederne.dk
Tlf. 3283 3283

bfa-i.dk